







Россия императори Николай Павлович хукмронлик қылган йиллари унинг онаси Мария Фёдоровна Царское селодаги боғда саир қылдириш бир генералга топширилади. У подио онасини кузатиб бораркан, йўлка бўйидан бўмбуш жойни кўриклиётган соқутига

## ГУЛАР ШОХИ АТИРГУЛ

кўзи тушади. Генерал атрофлаги лардан қанчалик сўрамасин, бўш жойга соқин нога кўйилганини ёч ким тушунтириш беролмайди, хамма "қоидсан шунака", дерди холос. Шунда генерал Санкт-Петербургдаги мутасалии ташкилотлардан ушбу гаройиб ҳолат козасидан маълумот сўрайди. Мутасалилар ўша жойда 50 йилдан бери соқи алмашиниши, бунга тегизили фармонда "шарқий павилондан 500 қадам наридаги пост кўриклиёнин" дейлангай жумла борлиги ҳақида маълум қиласи.

Генерал кейинчалик ҳам ушбу ҳайратланарни ҳол сабабини излашга тушиб, ниҳоят унинг тагига етади. Маълум бўлинича, Екатерина II ўз даврида бир бўйлаб кезаркан, ўйл четида эндиғина очилган гўзл атиргулга кўзи тушади ва уни эрта тоғига набиралирдан бирига тақдим этишини ният қиласи. Бирор узбек кетмаслиги учун атиргулни кўриклиётган соқи кўйилради. Аммо ёртасига атиргул унинг ёдидан кўтарилиб кетади, пост эса ўз жойда қола-верган. Йиллар ўтди. Екатерина II ҳам ҳётдан кўз юмди. Атиргул ҳазонга айланди, ўша жойни кўриш эса давом этаверди. Аммо Россиянинг совуқ боғларига келгунга кадар атиргул гаройиб саргузаштари босдан кечирган...

Хондистона қалимдан кимки шоҳга атиргул келтирса, ундан истаган тилагина сўраши рухсат берилган. Шунингдек, ҳиндлар дунёдаги энг гўзл аёл Лакши 108 та йирик ва 1008 та майдан япрокли атиргул гўнгасидан пайдо бўлган деб хисоблашида.

Эронда шоирлар атиргул шавнига жилд-жилд шеърий сатрлар биттганлар. Айтишларича, гуллар шоҳига ошик бўлиб қолган бўлбўл атиргулни бағрига босган. Шунда гул танасидаги тикан бўлбул бағ-

И.ОМОНОВ тайёрлади

• Ажаб дунё

### ЯПОНЧА ГАПИРАДИГАН ИНГЛИЗ

Сарловханин ўқиб, "нима бўлиби, япон тилини ўрганган бўлса сўзлашварли-ла" дейинингин мумкин. Лекин одам туғилганидан сўнг она тилида гапирмай, ўзга тида гапирса, бу ажабланарни.

Американин Сидар-Ратпил шахрида яшовчи Дейв ва Элла Каммингслар оиласида фарзанд – Чарльз туғилиди. Бирор унинг тили нафақат она-отасини, балки кўни-кўнишнинни ҳам хайрларди қолдилари.

Чарлзнин тили "чикмади". У қайсиидир тида бинойиек гапирарди. Ота-онаси ҳам, қўнишнин ҳам тушуншишади. Чарлзни тилшунос мутахассисларга кўрсатилиши. Улар бола япон тилида гапирмоқда, дейинди. Кўзик, унинг оиласидан туғилган ва онга оиласа тарбия олаётган бўлса, қандай қрилб мисяига япон тили "сингниб" қолган? Бунга ўч ким аник жавоб беролмади. Дейв ва Элла тўқиз юй мукаддам Японида яшашган, лекин у ерда фикрингизга гаплашишган. Бунинг устига бу пайдо Чарлз ҳали туғилмаганди.

### БИР ХИЛ САНАДА ТУФИЛГАН СУЛОЛА

Швециянин Гетеборг шахридаги Карлсонлар оиласида гаройиб анъана бор – уларнинг тўртиччи авлод фарзандлари ҳам бир кунда – 8 октобрида туғиши. Туғишилар 1883, 1912, 1947 ва 1985 йилларда бўлган.

### ШАҲАР МЭРИ ҚАРШИ ЧИКДИ

Швейцариянин Золотурна шахрида яшовчи Эстер ва Леонард Шварценбергер кўй йиллар фарзанди тирюноги зор бўлиб юридиши. Шукроналар бўлсинки, уларнинг ҳам пешонасига биттани бор экан. Бу кувонгидан ҳаяжонга туғишин Леонард (у гимназияда математикадан дарс беради) биринчидан ўзига Тангенс деб исм кўйишга қарор килиши.

Иккинчи ўёли туғилгандаги эса ... ўч иккисига Тангенс деб атади. Учинчи фарзанди – кўзига ҳам яна математик исм бернишга қарор килиши. Шулай кўлиб, унинг туғилганини ҳақидағи гувоҳномасига Гипотенузда деб ёзилиди.

Ҳайрятнига, тўртиччи фарзандларига математик исм кўйиш насиб этмади – бунга шаҳар мэри қарши чиқди ва кенжак қизалоққа Анна-мари деб исм берди.

Ўтқир САЙДОВ тайёрлади

## ДОНОЛАР ОДАМИЙЛИК ҲАҚИДА

Маънавийлик феъл-атворда мужассам бўлмоғи керак.

И.КАНТ

Қаерда улуғвор маънавий қиёфа бўлмаса, у ерда улуғ одам ҳам йўқ.

Р.РОДЛАН

Киши қанчалик ақлий ва ахлоқий камол топган бўлса, у ўзини шунчалик озод ҳис қиласи, унга ҳәёт шунчалик кубиг бокали.

А.ЧЕХОВ

Инсон ахлоқизликтан ҳузур-ҳаловат топниши мумкин эмас; фикр ахлоқ ва яхшилик билангина у олий ҳузур-ҳаловатга стишади.

А.ГЕРЦЕН

Идроклилик ва ахлоқийлик ҳамиша бир-бирига мувофиқ келади.

Л.ТОЛСТОЙ

Нимаки гўзал экан – у ахлоқийдир.

Г.ФЛОБЕР

Яхши кишилар юксак ахлоқий етуклик ва юксак ахлоқий обруй билан ахралиб турадилар.

Ф.ДОСТОЕВСКИЙ

Ахлоқ одамлар аро мавжуд бўлган муносабатлар ва шу муносабатлардан келиб чиқадиган масъулиятлар ҳақидаги фандир.

П.ГОЛБАХ

Шахсий ахлоқ ҳамиша ижтимоий ахлоққа бўйсунади.

Т.ГРАНОВСКИЙ

Ахлоқийлик ақл кучининг тўйигу кучига нисбатлилиги демакидир. Тўйигу қанчалик кучи бўлса ва ақл унга қанчалик яқин турса, кишининг одамтарчилиги шу қадар кучли. Ақлни тўлдирадиган ва ўтмаслаширадиган тўйгулар бор ва айни замонда тўйгулар ҳаракатини советидиган ақл ҳам мавжуд.

М.ПРИШВИН



### ДАФҚАЧИЛАР ҲАСТИДАП ҲАНГОМАЛАР

#### ХУШТОРИ ӘМАС

"Андижон Телеком" АЖ Марҳамат филиали бошлиғи Каримберди акадада бир куни кўшини чол сўраб қолди:

– Клинтонни ўйинши билан тутиб олинишди, айтчи, унинг хотини Моникини ёки Хилларни?

– Эҳ, бобой, бобой, – тушунтириди Каримберди ака, – хотинин иши Моника, Хиллар эса унинг фамилияси. Англичанлар "адилюб" бўладилар. Билдингизми?

#### «ЁШАРГАН» ФАХРИЙ

Абдувоҳид Жўробоев Фарғона электралоқа ишлаб чиқарни корхонаси бошлиғи вазифасидан ишлаб юрганида бир ҳазилкав алоқачини фахрийликка кузатини маросими ўтказилади. Шунда ҳазилкавлардан биро бўлуси нағасачининг шарбат тўйла шиёлласида сурги доридан кўшиб қўяди. Эртасига Абдувоҳид акаин кўрган сабиқ ҳодим шундай деди:

– Абдувоҳид ака, менн кайт ишга кабул килинг, «Ёшардим».

– Ёшарганингизни кандай ислобтасиз?

– Телефон гўғашути ўёқда турсан, хатто тувакка ҳам етиб боролмайман!

#### ҲАЙИТБОЙ ТИРИК

Қўшиқпирда янги АТС ҳали ишга тушмаган пайтлар эди. Бир куни Тошкентта ҳарчанд қўнирор қисса ҳам, туша олмайтган Ҳайитбой деган мижоз Урганча сим кокди.

Гўшакни раҳматли Махмуд оға ("Хоразм Телеком" филиали бош директори) олганини сезгани Ҳайитбой илтимос килди:

– Ёшулли, Тошкента Ҳайитбой тирик деб айтисиб кўйинг!

#### БОШҚА АЁЛЛАР ҲАМ БОР

Махмуд оға ёш монтёрлардан бирининг Урганчда ёлиз турадиган, телефони ишламайтган аёлларнинг уйига юборади. Шундан кейин аёлнинг тарифини эшиштган бошқа монтёрлар ҳам ўша жойга ширага ёшланган хира пашшадек кела бошлайдилар. Шўх алоқачилардан

безор бўлган аёл ахнири эшикни кия очиб, дейди:

– Махмуд оғага бориб айтинг, Урганчда телефони ишламайтган бошқа аёллар ҳам бор!

Махмадали ТУРҒУНОВ

**МУАССИС:**  
Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги

Бош муҳаррир:

Шодмон  
ОТАБЕК

ТАҲРИР ҲАЙЬАТИ:

Шомансур ОБИДҲУЖАЕВ

Шуҳрат ЖАББОР

Анатолий КУДИНОВ

Иzzat АХМЕДОВ

(Бош муҳаррир ўринбосари)

Мирпӯлат МИРЗО

Рустам ҚОСИМОВ

Куролбай ТЎЛЕБОЕВ

Екбонжон ҲУЖАМБЕРДИ

ЖАМОАТЧИЛИК  
КЕНГАШИ:

Сайдмаҳмуд АКБАРОВ

Шоҳруҳ АКБАРОВ

Ортиқбай АБДУЛЛАЕВ

Мехмонкул ИСЛОМКУЛОВ

Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ

Бобохон ШАРИФ

МАНЗИЛИМИЗ: 700000,  
Тошкент-35, А. Толстой  
кучаси, 1.



ТЕЛЕФОНИМИЗ:  
136-36-42, 136-35-29,

144-29-09.

Факс: 136-36-42.

ИНДЕКС: 64600

Жума кунлари чикади

Таҳририята келган кўл-ёзмалар (2 оралиқда, 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилади. Маколалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулити муаллифлар зиммасидадир.

Газета Ўзбекистон Республикаси  
Давлат матбуот кўмитигасида  
00011 ракам билан рўйхатга  
олинган.

Буюртма № Г-473.  
8261 нусхада чоп этилди.

Офсет усулида босилди.

Бичими А-3, ҳажми 1  
босмата боб.

Газета таҳририят компютер  
базасида терилиди ва саҳифа-  
ланди.

«ШАРК» НАШРИЁТ-

МАТБАА

АКЦИЙОРЛИК

КОМПАНИЯСИ

БОСМАХОНАСИ.

Манзили:

Тошкент шахри,

«Буюк Турон» кўчаси,

41-йи.

Босишига топширилди – 18.00

Босишига топшириш вақти – 18.00

1 2 3 4 5 6